

Motion till riksdagen 2013/14:So282

av Esabelle Dingizian och Agneta Luttröpp (MP)

Nationell handlingsplan för unga med NPF

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell handlingsplan för unga med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) med fokus på stöd i vardagen.

Motivation

Situationen för många unga är svår, ungdomsarbetslösheten är hög och tillfälliga arbeten är mer norm än undantag. Särskilt för dem som saknar fullständig gymnasieutbildning och dem med funktionsnedsättningar är förhållandet värre än för andra.

Unga med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (adhd, Aspergers syndrom och olika autisttillstånd) är ofta osynliggjorda i samhället, och särskilt i skolan. Skolinspektionen konstaterar att elever med olika typer av fysiska eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är överrepresenterade bland dem som inte tar sig vidare till gymnasieskolan eller inte avslutar en gymnasieutbildning. Enligt Socialstyrelsen har tre till fem procent av alla barn i skolåldern adhd.

Många unga vittnar om att det särskilda och individanpassade stödet i undervisningen är nästan obefintligt, trots att de har rätt till det.

I rapporten "En skola med tilltro lyfter alla elever" skriver Skolinspektionen: "I många skolor och verksamheter finns också en okunskap kring vilka behov av särskilt stöd barnen och eleverna har. Stödbehoven utreds inte tillräckligt för att verksamheterna ska kunna ge rätt stöd på ett effektivt sätt."

Konsekvensen av uteblivet stöd blir att många inte klarar sin skolgång och i och med det går rakt ut till arbetslöshet och passivitet. Detta är ett misslyckande för samhället och en tragedi för den unga människan. Antalet unga un-

Fel! Okänt namn på

der 30 år med aktivitetsstöd ökar och uppgår till närmare 30 000 personer. Dessa unga saknar adekvat stöd för att kunna delta i arbetslivet eller studier.

Många unga beskriver svårigheten att få stöd när de kontaktar myndigheter. Ofta snurrar de runt i systemet och sätts i ständigt nya effektlösa program. Den extremt besvärliga situationen för individer att få adekvat stöd leder till ett permanent utanförskap. Ett modernt inkluderande samhälle tar vara på allas unika förmågor. Det borde ligga i statens intresse att utveckla innovativa styrmedel som påverkar marknaden så att den inte fungerar hindrande utan främjande för allas möjlighet till ett arbete.

Mycket behöver göras och mer kunskap är nödvändigt, men mycket kan göras redan nu. Helhetsorienterade insatser för att underlätta vardagen för unga med NPF är ett steg i rätt riktning. Ett föregångsland är Danmark vars socialstyrelse kom ut med en handlingsplan för vuxna med adhd, ett slags nationell vägledning om sociala insatser för gruppen.

Mot bakgrund av vad som ovan anförts föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i motionen om en nationell handlingsplan för unga med NPF (neuropsykiatriska nedsättningar) med fokus på stöd i vardagen.

Stockholm den 30 september 2013

Esabelle Dingizian (MP)

Agneta Luttröpp (MP)